

דו"ח ההגיונות המסכם מטעם תכנית 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים' לעונת

הכדורגל 2010/2011 בליגת העל - מגמות עונתיות, ונתונים מרכזיים

- ירידה של 39% בהיקף עבירות הסתה לגזענות ביציעי האוהדים: ירידה של 33% בהיקף הקריאות הגזעניות כנגד קבוצות מיעוטים. ירידה של 48% בהיקף הנהמות לשחקנים שחורים.
- בעונה שעברה תועדו 80 עבירות הסתה לגזענות (קריאות נגד מיעוטים ונהמות לשחקנים שחורים – האסורים עפ"י חוק). העונה פורום המשקיפים תיעד 49 עבירות, מתוכן אוהדי מכבי ת"א ובית"ר ירושלים אחראים 46 עבירות – 94% בקירוב מסך העבירות ביציעי האוהדים בליגת העל. ראוי לציין כי היקף, עוצמת וכמות המשתתפים בהסתה לגזענות פחתו ביחס לעונת 2009/10.
- עלייה של 85% במספר המשחקים בהם הושלכו חפצים אל כר הדשא. ב-21 משחקים נצפו קטטות ביציע, בשבעה משחקים התחוללה אלימות קשה.
- הפועל חיפה היא הקבוצה ההוגנת של העונה. בית"ר י-ם ומכבי ת"א בתחתית מדד ההגיונות בסיכום העונה.

הערות מבוא לקריאת הדו"ח:

- יעדו של פורום המשקיפים המתנדבים הוא לדווח על מגמות ואירועים המתרחשים בזמן משחק, ממקום מושבם ביציע.
- מגמות משמע התחזקות או היחלשות בהיקף ועוצמת הגזענות והאלימות.
- אירועים אלו קריאות גזעניות או מעשי אלימות מחד, ופעולות לגינוי הגזענות והאלימות מאידך.

מבוא

תכנית 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים', מייסודה של הקרן החדשה לישראל ובשותפות ההתאחדות לכדורגל פועלת במגרשי הכדורגל, זו העונה השמינית ברצף. במסגרתה מתנדבים עשרות משקיפים, אוהדי כדורגל, המדווחים מדי שבוע מהיציעים על עברות גזענות, הסתה ואלימות מחד ועל הגיונות ביציעים ועל כר הדשא מאידך. ע"ב דיווחי המשקפים מפרסמת ומפיצה התכנית מידי שבוע את 'דו"ח ההגיונות', המופץ לכל תעשיית הכדורגל והספורט בישראל ולגורמי התקשורת. במקביל לפעילות זו מקיימת התכנית מעת לעת בשיתוף גופים נוספים, אירועים ציבוריים על הדשא ופעילויות גישור והידברות בין חוגי האוהדים, על מנת לעורר מודעות למשחק הוגן נקי מגזענות ומאלימות ובכדי לעורר אגב כך יוזמות דומות בקרב קבוצות אחרות.

ממצאים עיקריים

- **הפועל חיפה** היא הקבוצה הספורטיבית וההוגנת ביותר, משני טעמים עיקריים: הנהלת הקבוצה נוקטת צעדי הסברה וחינוך עקביים כדוגמת: מפגשים עם בני נוער, שימוש בכרוז, פרסום מסרים למיגור הגזענות והאלימות ברחבי המגרש ועוד. קהל אוהדיה לא היו מעורבים העונה ולו באירוע משמעותי אחד בעל אופי אלים או מסית לגזענות. יתרה מכך:

קהל אוהדי הקבוצה מעודד את שחקניו לאחר הפסדים, בדומה לאוהדי הפועל ת"א ואוהדי הפועל רמת גן.

- **קבוצות מכבי נתניה, הפועל רמת גן, עירוני ק.שמונה ומכבי חיפה** ראויות לציון: מכבי נתניה (הקבוצה ההוגנת של הסיבוב הראשון, עונת 2009/10) על פעילותה המתמשכת של עמותת האוהדים לחינוך בני הנוער בעיר למניעת אלימות וגזענות/ הנהלתה של מכבי חיפה (הקבוצה ההוגנת לעונת 2008/9) על פעולות ההסברה הרציפות של הנהלתה כנגד נזקי הגזענות והאלימות/ עירוני ק.שמונה (הקבוצה ההוגנת של הסיבוב הראשון, עונת 2010/11) על פעילות החינוך וההסברה של ההנהלה נגד הגזענות והאלימות/ הפועל רמת גן על הגינות וסובלנות של קהלי האוהדים, ערכים שבאו לידי ביטוי בתמיכה ללא סייגים בשחקני הקבוצה והימנעות מאלימות וגזענות.
- **מכבי ת"א ובית"ר ירושלים חולקות את המקום האחרון במדד ההגינות, אך עם שיפור:** בעוד שבעונה שעברה בכל משחק של בית"ר תועדו ערב רב של קריאות ושירים גזעניים, בהתמקדות כנגד הציבור הערבי, העונה חלה ירידה וב-19 משחקים תועדו קריאות גזעניות מקרב חלקים מאוהדי בית"ר. בדומה לבית"ר, בקרב אוהדי מכבי ת"א תועדו 20 משחקים בהם הושמעו קריאות גזעניות מהיצע. **בנסיבות שונות אך במשותף לשתי הקבוצות, העונה קריאות גזעניות או נהמות המוניות הושמעו ע"י כמות קטנה יותר של אוהדים.**

תוכן העניינים

פרק 1 – נתונים סטטיסטיים ומגמות מובילות.....	עמ' 3-4
פרק 2 – מיגור הגזענות והאלימות מהכדורגל הישראלי.....	עמ' 4-7
פרק 3 – גילויי גזענות ומעשי אלימות.....	עמ' 7-10
פרק 4 – יוזמות לקידום ההגינות, הסובלנות והכבוד ההדדי.....	עמ' 10-11
פרק 5 – פרס הקבוצה ההוגנת.....	עמ' 11-13
פרק 6 – נספח א': הסבר על אופן חישוב מדד ההגינות.....	עמ' 13-14

פרק 1: נתונים סטטיסטיים ומגמות מובילות

- המשקיפים המתנדבים של דיווחו מהמגרשים השונים על 58 אירועי אלימות (השלכת חפצים או קטטות ביציע) 491 עבירות הסתה לגזענות. **אוהדי בית"ר י-ם ואוהדי מכבי ת"א** אמונים על 94% מהיקף עבירות ההסתה לגזענות נגד מיעוטים. **אוהדי מכבי ת"א, מכבי חיפה הפועל ב"ש ובית"ר י-ם** אמונים על 62% ממקרי השלכת חפצים למגרש. **אוהדי מכבי ת"א, הפועל ת"א, בית"ר י-ם, בני סחנין, הפועל אשקלון ובני יהודה ת"א** אמונים על 81% ממספר קטטות האוהדים ביציע.
- **יותר אוהדים מפגינים מודעות להשלכות הגזענות:** עלייה 18% ביחס לעונה שעברה במספר פעולות הגינוי של אוהדים לקריאות גזעניות נגד מיעוטים ונהמות כלפי שחקנים שחומי עור ביציעים השונים. לסבר את האוזן, ב-11 מחזורי ליגה דווח על נהמות לשחקנים שחומי עור,

ביחס ל-17 מחזורים בעונה שעברה. בחמישה מחזורים דווח על נהמות המוניות (בהשתתפות מאוד אוהדים ומעלה) ביחס לתשעה מחזורים בעונה הקודמת.

- מעגל ההסברה והחינוך מתרחב: 7 קבוצות בליגת העל נקטו העונה בכלי הסברה למיגור הגזענות והאלימות מהמגרשים, דוגמאות מהשטח: מסרים ע"ג כרטיסי הכניסה, הנפת שלטים ע"י השחקנים, חלוקת מנשרים, פנייה לקידום ההגינות ע"י הכרוז והקרנת קליפים באמצעות מסכים אלקטרוניים במגרש.
- התקיימו 5 אירועים ציבוריים בשיתוף הנהלות הקבוצות, השחקנים וחוגי האוהדים, אירועים שהמסר שיצא מהם הוא שהכדורגל הוא המגרש של כולם: יהודים וערבים, בני עולים וותיקים, בריאים ונכים.

מדד ההגינות – שקלול עונתי

דירוג	קבוצה	ציון	מיקום סופי בעונה שעברה
1	הפועל חיפה	9	3
2	מכבי נתניה	10	2
3	עירוני ק.שמונה	10	-
4	הפועל רמת גן	10	4
5	מכבי חיפה	13	5
6	בני יהודה ת"א	13	6
7	מ.ס. אשדוד	13	1
8	הפועל עכו	13	8
9	הפועל ת"א	14	12
10	הפועל ב"ש	14	13
11	הפועל פ"ת	14	10
12	בני סחנין	14	15
13	הפועל אשקלון	14	-
14	מכבי פ"ת	14	6
15	מכבי ת"א	21	14
16	בית"ר י-ם	21	16

- דירוג קבוצות בעלות מאזן נקודות זהה נקבע לפי כמות הקהל הממוצעת לאורך העונה, לאמור: קבוצה בעלת קהל גדול יותר תמוקם גבוה יותר במדד ההגיונות, לאור כובד משקל הקהל בתופעות הגזענות והאלימות. (הסבר על אופן חישוב מדד ההגיונות בתחתית הדו"ח)

פרק 2: מיגור הגזענות והאלימות מהכדורגל הישראלי

מקרים בולטים של גינוי התופעות ע"י הקהל בזמן משחק:

- מחזור 9, מכבי ת"א מארחת את הפועל אשקלון: במהלך המשחק קבוצה קטנה של אוהדי מכבי ת"א נהמה לשוערה השחור של הפועל אשקלון, סטפן אאורלו. בתגובה, קבוצת אוהדים זו הושתקה ע"י החלק הארי בקהל.
- מחזור 12, מ.ס. אשדוד מארחת את הפועל ת"א: **מרבית אוהדי מ.ס. אשדוד** השתיקו קבוצה של 20 אוהדים, כשזו נהמה לעברו של טוטו תמוז מס' פעמים לאורך המחצית השנייה.
- מחזור 18, בית"ר י-ם מארחת את מכבי פ"ת: בהמשך למגמה שהמשיכה להתפתח העונה ביציעי 'טדי', **חלקים גדולים של אוהדי בית"ר י-ם** התנגדו לקריאות הגזעניות נגד הערבים, ולהסתה נגד איציק קורנפיין: במחצית הראשונה אלפי אוהדים השתיקו בהצלחה את הקריאות
- מחזור 18, הפועל ת"א מארחת את הפועל עכו: בזמן ש200 אוהדים של הפועל ת"א קראו "שתהיה שואה למכבי", **מאות מאוהדי הקבוצה** שרקו בוז לקריאה המסיתה, שאכן נפסקה בו במקום.
- מחזור 30, בני יהודה ת"א מארחת את מכבי חיפה: **מרבית אוהדי בני יהודה** פעלו כדי להשתיק קבוצת אוהדים שקראה כנגד יו"ר ההתאחדות, אבי לוזון: "אבי לוזון מת".

פעילות מאורגנת של הקבוצות וארגוני האוהדים למיגור הגזענות והאלימות מהמגרשים

בית"ר ירושלים:

- **מחזור 13: הנהלת הקבוצה** פועלת בזמן משחקי הבית של הקבוצה באופן חסר תקדים ביחס להנהלות בית"ר לדורותיה: כרוז הקבוצה מבקש מהקהל בתחילת המשחק להימנע מקריאות גזעניות ומעשי אלימות. בכל פעם שהחלק המסית בקהל קרא קריאות גזעניות, הופעלה מערכת הכריזה באצטדיון. כמו כן, שלט ענק נפרס ע"ג היציע המזרחי, שתוכנו: "אלימות וגזענות לא במגרש שלנו!".
- **מחזור 18:** בהמשך למגמה המתפתחת העונה ביציעי 'טדי', ביום שבת **חלקים גדולים של אוהדי בית"ר י-ם** התנגדו לקריאות הגזעניות נגד הערבים, ולהסתה נגד איציק קורנפיין: במחצית הראשונה אלפי אוהדים השתיקו בהצלחה את הקריאות, ואילו **הנהלת הקבוצה** פרשה שלט גדול ע"ג היציע הצפוני, שנושא את המסר: "לא לנהוג בגזענות, לנהוג בהגיונות".
- **מחזור 31: שחקני בית"ר י-ם** עלו למשחק עם הכיתוב: "די לגזענות" בגב החולצה. לפני שריקת הפתיחה שחקני הקבוצה הציגו כרזה הנושאת את המסר: "בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרש". ע"ג היציע הצפוני נפרש שלט ענק הנושא את המסר: "אלימות וגזענות, לא במגרש שלנו".

הפועל באר-שבע ואיחוד בני סחנין

- **מחזור 5:** במחצית המשחק, קבוצות הילדים של הפועל ב"ש ובני סחנין קיימו משחק ראווה ברוח המאבק נגד הגזענות והאלימות. ביוזמת הקבוצות הילדים שיחקו על כר הדשא ובתום המשחק נופפו לאוהדי הקבוצות.

מכבי תל-אביב

- **מחזור 7: הנהלתה של מכבי ת"א** יצאה בקמפיין נגד הגזענות והאלימות: בפתח המשחק שחקני הקבוצה הניפו כרזה בפני הקהל הקוראת: "לבעוט את הגזענות והאלימות מהמגרש", ובמקביל קפטן הקבוצה, **לירן שטרואבר**, פנה לקהל האוהדים במסר של אחווה והגיונות.
- **מחזור 13: הנהלתה של מכבי ת"א** הפיקה חוברת חינוכית-שיווקית למשחק הבית נגד בני יהודה ת"א. עמוד השער הציג את שחקני הקבוצה מניפים כרזה שתוכנה: 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים'. בתוך החוברת הופיע סיפורו של **מאהדי ג'בארין**, ערבי-ישראלי מאום אל-פאחם, אוהד הקבוצה ובעברו שחקן נוער במכבי ת"א.

הפועל תל-אביב

- **מחזור 6: הנהלתה של הפועל ת"א** פירסמה מנשר שקורא לאוהדיה להימנע מאלימות וגזענות במשחק הדרכי. המנשר הביא את דבריו של קפטן הקבוצה, וואליד באדיר.

הפועל חיפה

- כתוביות ומסרים בגנות האלימות והגזענות מוקרנים ע"ג המסך האלקטרוני שבאצטדיון לאורך כל העונה. ע"ג כרטיסי הכניסה למשחקים מודפסים מסרים כדוגמת: "בחיפה בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים".

הפועל עירוני קרית שמונה

- **מחזור 7: הנהלתה של עירוני ק.שמונה** יצאה בשבוע שעבר בקמפיין נגד האלימות הפושה לאחרונה ביציעים: שחקני הקבוצה התארחו בשבוע שעבר בפאנל בעיר, במהלכו **בני בן זקן**, שחקן הקבוצה, עמד על השפעת השחקנים: "**לפעמים גם אנחנו השחקנים אחראיים למה שקורה ביציע, כי אנחנו מעבירים לקהל ממה שקורה במגרש**". במסגרת משחק הקבוצה, בראש אחד היציעים נפרס שלט ענק שנושא את הכיתוב: קרית שמונה אומרת לא לאלימות. בכניסה למשחק, הוצבו דיילות שחילקו מנשרים הקוראים לאוהדי הקבוצה לנקוט בעידוד הוגן, ולצד הקריאה תמריץ: במידה והקבוצה תזכה בפרס הקבוצה ההוגנת (מפעלה של תכנית 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים'), אזי הנהלת הקבוצה תחלק פרסים יוקרתיים לאוהדיה, לרבות: טיסה עם הקבוצה בקיץ למחנה האימון.

בני יהודה

- **מחזור 8: הנהלתה של בני יהודה ת"א** חילקה לאוהדים שפקדו את המגרש מנשר המבקש מהם לנהוג באיפוק, וזאת לאור המתרחשות השוררת במשחקי הקבוצה נגד בני סח'נין. מדבריו של חזי מגן, יו"ר המועדון, במנשר הנדון: **"היום אנחנו משחקים נגד בני סח'נין. כבניו של אברהם אבינו מצווים אנו בהכנסת אורחים. את היריבות מול בני סח'נין נשמור לכר הדשא בלבד!"**. (העתק של המנשר מצורף)

מכבי נתניה

- **מחזור 11: עמותת אוהדי מכבי נתניה, בשיתוף הנהלת הקבוצה, החליטו להציב באופן קבוע בלב יציע האוהדים כרזה שתוכנה: "אוהדי מכבי נתניה בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים"**.
- **מחזור 21: עמותת אוהדי מכבי נתניה** חילקה למאות אוהדים צעירים של הקבוצה חולצות הנושאות את הכיתוב: **"יותר סובלנות – פחות אלימות"**.

הפועל חיפה ומכבי חיפה

- **מחזור 26: קפטן מכבי חיפה, ניר דוידוביץ, וקפטן הפועל חיפה, אייל טרטצקי, פנו לקהל האוהדים לפני שריקת הפתיחה במסר של משחק הוגן וספורטיבי. הנהלתה של הפועל חיפה הדפיסה ע"ג כרטיסי הכניסה למשחק את המסר: "בחיפה בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרש"**.

מכבי חיפה

- כתוביות ומסרים בגנות האלימות והגזענות מוקרנים ע"ג המסך האלקטרוני שבאצטדיון לאורך כל העונה. ע"ג כרטיסי הכניסה למשחקים מודפסים מסרים כדוגמת: **"מכבי חיפה אומרת לא לאלימות וגזענות"**.
- **מחזור 32: הכרזת מכבי חיפה קרא לקהל אוהדי הקבוצה לחדול מהקריאות: "אבי לוזון מת" (הושרו ע"י חלקים גדולים בקהל לאחר הבקעת השער השני). הקריאות פסקו כתוצאה מפניית הכרז**

הפועל רמת-גן

- **מחזור 32: אוהדי הפועל רמת גן** עודדו, חיבקו ושרו לשחקני הקבוצה לאחר סיום המשחק אמש. ראוייה במיוחד לשבח התנהגות אוהדי הקבוצה, לאור העובדה שאמש ירדה באופן סופי לליגה הלאומית.

מ.ס. אשדוד

- **הנהלת מ.ס. אשדוד** הציבה באופן קבע במרכז המגרש שלט גדול שתוכנו: **"בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרש. באשדוד יש מקום לכולנו"**.

פרק 3: גילויי גזענות ומעשי אלימות - אירועים חריגים

מכבי ת"א

מחזור 3: מכבי ת"א מארחת את בני סחנין

עם עליית הקבוצות למגרש, **אלפי אוהדים** קראו: "תנו לצה"ל לנצח - לזיין את הערבים". קריאה זו חזרה על עצמה בעוצמה רבה עוד מס' פעמים לאורך המשחק. שחקנה השחור של בני סחנין, יא יא פטי, זכה לנהמות נגדו לאורך המשחק מצד **מאות אוהדים**, שקראו בנוסף מס' פעמים במחצית הראשונה: "אין ערבים – אין פיגועים... מוחמד מת". אלפי אוהדים של הקבוצה קראו כמו כן לאורך המשחק: "פה זו מדינת היהודים, סלים טועמה מחבל".

מחזור 6: הפועל ת"א מארחת את מכבי ת"א:

מאות עד אלפי אוהדי מכבי ת"א נהמו מספר פעמים לוינסנט אניימה, שוערה השחור של הפ' ת"א.

מחזור 14: מכבי ת"א מארחת את מכבי פ"ת

כמה מאות אוהדים של מכבי ת"א קראו בתקרית אחת במהלך המשחק: "אין ערבים – אין פיגועים". כמו כן, במהלך המחצית החלה מהומה באזור יציע הכבוד סביב מקום מושבו של אבי לוזון. נראו אוהדים וסדרנים רצים לכיוון יציע הכבוד. לאחר מכן **אלפים מאוהדי הקבוצה** החלו לקרוא "אבי לוזון מת". בדק' 72 שוערה של מכבי פ"ת, רובי לבקוביץ, נשכב על כר הדשא בתואנה לפציעה. בתגובה הושלכו לעברו מקרב יציע אוהדי מכבי ת"א מטריות, מצתים, שקיות גרעינים וכוסות שתייה מלאות.

מחזור 21: מכבי ת"א מארחת את הפועל ת"א

חרף בקשת הכרוז לאוהדי מכבי ת"א להימנע מקריאות גזעניות, עם שריקת הפתיחה **אלפים מאוהדי הקבוצה** קראו: "טועמה מחבל". קריאה זו חזרה על עצמה (בהיקפים של מאות עד אלפי אוהדים) מס' פעמים לאורך המשחק. **אלפים מאוהדי הקבוצה** נהמו לוינסנט אניימה במהלך המחצית הראשונה, ואילו במהלך המחצית השנייה מספר חפצים הושלכו מקרב יציע אוהדי הקבוצה לעברו של סלים טועמה.

בית"ר י-ם

מחזור 5: מכבי חיפה מארחת את בית"ר י-ם

מרבית אוהדי בית"ר י-ם קראו מספר פעמים לאורך המשחק: "טועמה מחבל... מה סלים עושה פה, אני לא יודע. פה זה מדינת היהודים, אני שונא אותך טועמה, אני שונא את כל הערבים". בדק' ה-75 **פרצה קטטה ביציע**, שבעקבותיה אחד מהאוהדים המתפרעים הורד ע"י המאבטחים לכר הדשא. בדק' ה-80 **חלק גדול מאוהדי הקבוצה** קראו: "מוות לערבים". לקראת סיום המשחק מספר כיסאות ישיבה הוצתו ואף נזרקו לכר הדשא.

מחזור 6: בני יהודה ת"א מארחת את בית"ר י-ם

כ-2000 אוהדים של בית"ר י-ם קראו מספר פעמים לאורך המשחק: "טועמה מחבל", ובתקריט אחת **מאות מאוהדי הקבוצה** קראו: "מוות לערבים". **אוהדי בית"ר י-ם ובני יהודה** התגרו אחד בשני לאורך המשחק, ובדק' הסיום מחנות האוהדים החלו להשליך חפצים מהיציעים, לרבות כסאות שנתלשו והושלכו לכל עבר. המאבטחים לא הצליחו להשתלט על המהומה, מה שגרר את כניסת השוטרים ליציעים.

מחזור 7: בית"ר י-ם מארחת את בני סחנין

1000 אוהדים של בית"ר י-ם, יושבי היציע המזרחי, קראו בדק' ה-84 למשחק: "מוות לערבים". במהלך המשחק אוהדי הקבוצה קרו מס' רב של פעמים "מחבל" אל עבר שחקני בני סחנין, כל אימת שהאחרונים נגעו בכדור. ריטואל השירה הקבוע נגד ערביי ישראל נשמע גם אמש מס' פעמים ע"י חלקים מאוהדי הקבוצה: "מה סלים עושה פה, אני לא יודע. פה זה מדינת היהודים, אני שונא אותך טועמה, אני שונא את כל הערבים".

מחזור 25: בית"ר י-ם מארחת את הפועל ת"א

אלפים מאוהדי בית"ר ירושלים קראו במשך 4 דקות לאורך המחצית השנייה: "אני שונא אותך סלים טועמה, אני שונא את כל הערבים". בכל נגיעה של טוטו תמוז, שחקנה שחום העור של הפועל ת"א, חלקים גדולים בקהל נהמו לעברו. בנוסף, מקרב היציע המזרחי **מאות אוהדים** קראו מספר פעמים נגד תמוז: "תנו לטוטו בננה".

הפועל באר-שבע ומ.ס. אשדוד – מחזור 6

במחצית השנייה ולקראת תום המשחק **האוהדים של הפ' ב"ש ומ.ס. אשדוד** החלו להתגרות אחד בשני: "אין יציאה...אנחנו נזיין אתכם" (בעיקר מצד אוהדי ב"ש). לקראת סיום המשחק הושלכו חפצים רבים בין היציעים, ובשלב מסוים כל אוהדי ב"ש התפנו מהיציע לאחר שנזרקו אבנים אליהם מחוץ לאצט'. אוהד של אשדוד זרק חפץ על הקוון בדק' ה-90, מה שגרם לפיצוץ המשחק ע"י השופט והתפרעות ביציעים למשך דקות ארוכות.

בני יהודה ת"א

מחזור 6: בני יהודה ת"א מארחת את בית"ר י-ם

כ-2000 אוהדים של בית"ר י-ם קראו מספר פעמים לאורך המשחק: "טועמה מחבל", ובתקריט אחת **מאות מאוהדי הקבוצה** קראו: "מוות לערבים". **אוהדי בית"ר י-ם ובני יהודה** התגרו אחד בשני לאורך המשחק, ובדק' הסיום מחנות האוהדים החלו להשליך חפצים מהיציעים, לרבות כסאות שנתלשו והושלכו לכל עבר. המאבטחים לא הצליחו להשתלט על המהומה, מה שגרר את כניסת השוטרים ליציעים.

מחזור 24 : בני יהודה ת"א מארחת את עירוני ק.שמונה

לאחר שקבוצתם הבקיעה שער, רימון עשן כתום נפתח **ביצע אוהדי בני יהודה**. כתוצאה, כוח משטרה נכנס ליציע, ועד מהרה החלה מהומה בין האוהדים לבין השוטרים, שבסופה 5 אוהדים הוצאו מהמגרש.

מכבי חיפה

מחזור 11 : מכבי חיפה מארחת את הפועל חיפה

עם רדתם לחדר ההלבשה בתום המשחק, הושלכו לעבר שחקני הפועל חיפה מקלות עידוד רבים **מקרב יציע ג', המאוכלס ע"י אוהדי מכבי חיפה**. המתרחות בין **אוהדי הפועל חיפה למכבי חיפה** החלה עם שירי שמחה לאיד של אוהדי הפועל על רקע אובדן האליפות אשתקד של מכבי, כשמנגד קבוצת אוהדים ביצע ג' הניפה כרזה שעליה צוין תאריך התאבדותו של רובי שפירא ז"ל, ובנוסף קבוצת אוהדים זו ביזתה את זכרו בשירה שנוסחה: "רובי (שפירא) עכשיו בגיהנום, ומי שלא קופץ אדום".

מחזור 29 : מכבי חיפה מארחת את עירוני ק.שמונה

1000 אוהדים של מכבי חיפה קראו מספר פעמים לאורך המשחק: "אבי לוזון מת...אבי לוזון ניא-נאצי".

מחזור 32 : מכבי חיפה את הפועל ת"א

אלפים מאוהדי מכבי חיפה קראו לאחר השני לזכות קבוצתם: "אבי לוזון מת".

הפועל ת"א

מחזור 20 : הפועל ת"א מארחת את מכבי נתניה

מאות אוהדים של הפועל ת"א קראו בסיום המשחק: "שתהיה שואה למכבי".

מחזור 21 : מכבי ת"א מארחת את הפועל ת"א

מאות אוהדים של הפועל ת"א קראו מספר פעמים במהלך המשחק: "שתהיה שואה למכבי".

מחזור 32 : מכבי חיפה מארחת את הפועל ת"א

מאות מאוהדי הפועל ת"א קראו בסיום המשחק: "שתהיה שואה למכבי".

מכבי פ"ת והפועל פ"ת – מחזור 21

בסיום משחק הדרבי של פ"ת, חפצים הושלכו **מקרב יציע אוהדי מכבי פ"ת** לעבר שחקני הפועל פ"ת. במהלך המהומה הבעלים של הפועל פ"ת תקף את אוהדי מכבי פ"ת. ביציאה מהאצטדיון נצפו חילופי מהלומות **בין אוהדי מכבי פ"ת לבין אוהדי הפועל פ"ת**.

מחזור 27: בני סחנין מארחת את הפועל רמת גן

מהומה ביציע אוהדי סחנין בסיום המשחק. האוהדים מחו כנגד התצוגה של השחקנים, ובודדים מהם החלו לתלוש כיסאות ולהשליכם לכו הדשא. כיסא אחד פגע בחבלן משטרה שהיה עם הגב למשחק. בסיום המשחק חבורה של כ-40 אוהדים צעירים של הקבוצה התעמתה באופן מילולי עם שחקני הקבוצה. המהומה פוזרה ללא התערבות של כוח אבטחה.

פרק 4: יוזמות לקידום ההגנות, הסובלנות והכבוד ההדדי

ספורט לכולם – שילוב אנשים עם מוגבלויות בספורט ונגישות מתקני הספורט/מאגר 2011

בתחילת חודש מרץ השנה התקיים בישראל שבוע מיוחד וייחודי מסוגו, לקידום זכויותיהם בספורט של אנשים עם מוגבלויות. אורח הכבוד של הקרן החדשה לישראל וההתאחדות לכדורגל היה דני וואלאס (חולה בטרשת נפוצה), לשעבר במנצ'סטר יונייטד ונבחרת אנגליה, שהקדיש את חייו לקידום זכויות הנכים בספורט. דני ופמלייתו השתתפו בסדרת אירועים ציבוריים וחינוכיים לקידום המודעות לזכויות הנכים בספורט הישראלי.

כנס 'ספורט לכולם', אצטדיון בלומפילד 2.3.2011 (צילום: אסף קליגר)

למידע נוסף: <http://www.nif.org.il/?id=3134>

הייד פארק – מיקרופון פתוח לאוהדי מכבי נתניה/אוקטובר 2010

לראשונה בספורט הישראלי: אוהדים הוזמנו לעלות על בימת הנאמים ולהביע עמדתם על תופעות הגזענות והאלימות בכדורגל הישראלי, על יחסי האוהדים עם ההנהלה ועל הדרכים שבהם עמותות אוהדים יכולה להיות "שחקן" משפיע בקידום הצלחתה של הקבוצה. האירוע הונחה ע"י אוהד הקבוצה, טל ברמן, נערך לפני משחק הקבוצה בסגנון "הייד פארק" – מיקרופון פתוח לכל אוהד שביקש לדבר, וזאת תחת התחייבות מצידו להימנע משימוש בלשון מסיתה או פוגענית.

מהלך ההייד פארק בנתניה, 23.10.2010 (צילום: ענר גרין)

למידע נוסף: <http://www.nif.org.il/?id=3088>

מ.ס. אשדוד למען הקהילה האתיופית/אוקטובר 2010

לרגל שבוע הפעולה נגד הגזענות והאלימות ברחבי אירופה, מ.ס. אשדוד אירחה את קבוצת הכדורגל האתיופית הראשונה בישראל, בני יצ'אל מרחובות. ביציעים התארחו 250 ילדים בסיכון מקרב הקהילה האתיופית באזור אשדוד.

בהפסקת המחצית התקיים משחק ראויה בין ילדי מ.ס. אשדוד לילדי מועדון בני יצ'אל. המשחק הסתיים בניצחון 1:0 לילדי אשדוד. הבעלים של מ.ס. אשדוד, **ג'קי בן זקן**, פנה לנערי יצ'אל לפני המשחק: "הייתי במקום שלכם וטראו לאיפה הגעתי. תאמינו בעצמכם ואם תהיו מספיק טובים, תגיעו לאשדוד."

נערי בני יצ'אל במפגש עם ג'קי בן זקן, 17.10.2010, אשדוד (צילום: ענר גרין)

למידע נוסף: <http://www.nif.org.il/?id=3036>

פרק 5: פרס הקבוצה ההוגנת

זו העונה השלישית שקבוצות ליגת העל מתחרות על תואר הקבוצה ההוגנת. בתום הסיבוב הראשון ובתום העונה מוענק פרס הקבוצה ההוגנת לקבוצה שמדורגת ראשונה במדד ההגינות. דירוג רמת ההגינות של אוהדי קבוצות הכדורגל מתבצע על פי מדד סטטיסטי-מתמטי. המדד מתחשב בכמות הקהל הממוצעת של כל קבוצה, עוצמת האירועים – הן חיוביים והן שליליים, שבהם הקהל מעורב ותדירותם. הפרס הוא תוצר של **'דו"ח ההגינות'** המופעל ע"י פורום המשקיפים המתנדבים של הקרן החדשה לישראל.

במסגרת שיקולי הבחירה נלקחים אף בחשבון פעילויות ההנהלה, השחקנים וחוגי האוהדים למיגור הגזענות והאלימות ובכדי לעורר אגב כך יוזמות דומות בקרב קבוצות אחרות.

בעונת המשחקים הנוכחית הקרן החדשה לישראל, בשיתוף ההתאחדות לכדורגל, אגף חברה ומניעת פשיעה במשרד לביטחון הפנים – מצילה העניקו לעירוני ק.שמונה את פרס הקבוצה ההוגנת של סיבוב המשחקים הראשון:

איזי שירצקי, בעלי הקבוצה, החליט לאור הזכייה לתרום אף הוא 5000 ₪ לקהל אוהדי הקבוצה: **"אני גאה מאוד בהישג זה. לאור מצב האלימות במגרשים אני חושב שזה אחד התארים החשובים בכדורגל הישראלי. אנו נשתדל כי ההגינות בקריית שמונה רק תלך ותשתפר, ונקווה לזכות בתואר זה בכל עונה מחדש".** אלרואי כהן, כוכב הקבוצה ושחקן נבחרת ישראל: **"כבוד גדול לזכות בתואר מהסוג הזה כבר בסיום הסיבוב הראשון. למען האמת אני לא מופתע מהתואר מכיוון שאנו משקיעים לא מעט בסדנאות ופעילויות בקהילה למען סובלנות והגינות. אני חושב שמגיע להנהלת הקבוצה ולקהל שלנו, כל הכבוד!"**

עו"ד אורי שילה, מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל: **"אנחנו גאים שהפרס נודד צפונה לקבוצת קריית שמונה, שלמרות שקהל הקבוצה בכמותו אינו מהגדולים, הוא מהאיכותיים בליגת העל, כפי שהוכח בתקופה האחרונה. ההתאחדות שמחה על כך שפרס הקב' ההוגנת לא נשאר באותה הקבוצה, וכל פעם אנו רואים קהל אחר מצליח להתבלט ולזכות בפרס ההגינות"**

הפרס – אביזרי עידוד בשווי 5000 ₪ - הוענק ע"י **אבי לוי** (מנהל אגף הליגות החובבניות בהתאחדות לכדורגל), **אוהד איל** (רכז תכנית 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים' – הקרן החדשה לישראל), ו**שמואל אלבז** (מנהל איזור צפון - אגף מצילה במשרד לביטחון הפנים).

בזמן שהשלושה, לצד **איזי שירצקי** ושחקני הקבוצה, העניקו על כר הדשא תשורה סמלית לנציג האוהדים, **אלעד מלכה**, קהל אוהדי הקבוצה חשף ביציע דגל פריסה ענק בצבעי הקבוצה ומגוון דגלונים – מתנת תכנית 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים'.

מעמד הטקס, דצמבר 2010 (צילום: אסף קליגר)

נימוקי הבחירה :

1. **הנהלת הקבוצה**, שיזמה העונה קמפיין חינוכי למאבק באלימות במגרשים ובקרב בני הנוער, הכולל:

- a. פאנל בית ספרי באזור בנושא חשיבות השחקנים במאבק למיגור הגזענות האלימות.
 - b. במסגרת משחקי הקבוצה, נפרס שלט ענק בראש היציע שנושא את הכיתוב: קרית שמונה אומרת לא לאלימות.
 - c. במספר משחקים, הוצבו דיילות המחלקות מנשרים הקוראים לאוהדי הקבוצה לנקוט בעידוד הוגן.
2. **שחקני הקבוצה**, המובילים על המגרש ומחוצה לו ערכים של הגינות בספורט, סובלנות כלפי האחר ומתן כבוד ליריב.
3. **קהל אוהדי הקבוצה**, שבחרים להתרכז בעידוד הקבוצה ולהיות חלק מהמאבק למיגור הגזענות והאלימות מן הספורט. **הפועל חיפה** היא הקבוצה ההוגנת ביותר לעונת המשחקים הנוכחית, משני טעמים עיקריים:

- a. **הנהלת הקבוצה** נוקטת צעדי הסברה עקביים כדוגמת: פעילויות שוטפות באמצעות שחקני הקבוצה בקרב בני נוער, לחינוך לאזרחות טובה, הגינות בספורט, סובלנות וכיו"ב. בזמן המשחקים, הקבוצה מקרינה ע"ג המסך האלקטרוני שבאצטדיון מסרים ברוח המאבק למיגור הגזענות והאלימות מהמגרשים וע"ג כרטיסי הכניסה מודפסים כדרך קבע מסרים ברוח המאבק.
- b. **קהל אוהדי הקבוצה** לא היו מעורבים העונה ולו באירוע משמעותי אחד בעל אופי אלים או מסית לגזענות. יתרה מכך, אוהדי הקבוצה נוהגים לתמוך בשחקני הקבוצה ולעודד אותם גם בהפסדים. אוהדי הקבוצה מדורגים במקום החמישי במוצע הקהל למשחק (אחרי הפועל ת"א, מכבי חיפה, מכבי ת"א ובית"ר י-ם).

הענקת פרס הקבוצה ההוגנת תיערך ביום שבת, ה-21.5.2011, באצטדיון הכדורגל שבקריית חיים. לאור העובדה שהקבוצה הבוגרת סיימה את עונת המשחקים, הפרס יוענק לנציגי האוהדים – בנוכחות והשתתפות הנהלת הקבוצה ונציגות השחקנים – לפני פתיחת משחקה האחרון של קבוצת הנוער, כשתארח בקריית חיים את הפועל רעננה, הנאבקת על מקומה בליגת העל של הנוער. מאות אוהדים אדומים-שחורים, שצפויים להגיע לדחוף את הנוער ולהתכבד בפרס, יציגו בטריבונה של האצטדיון המיתולוגי מגוון אביזרי עידוד כדוגמת: דגלים ותופים – מתנת תכנית 'בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים'.

נספח א': הסבר על אופן חישוב מדד ההגינות במגרשי הכדורגל

1. רקע:

1.1. דירוג אוהדי קבוצות הכדורגל על פי מדד סטטיסטי-מתמטי, הכרחי לשם צמצום כלל הגורמים הסובייקטיביים המאפיינים הערכות הניתנות על התנהגות בני אדם ושמירה על עקביות בין שבוע למשנהו במעקב אחר שינויי מגמה.

2. המודל:

2.1. על מנת לדרג באופן אמין את קבוצות הכדורגל על פי גילויי הגזענות וההסתה של האוהדים, נבנתה שיטת דיווח וציון על ידי מהנדס המתמחה בבניית מודלים סטטיסטיים.

2.2. המודל עבר הרצה במשך שישה מחזורי ליגה במהלכם עבר שינויים שמטרתם להביא למקסימום את אמינותו של המדד כמשקף המציאות ביציעי המגרשים.

3. דיווח ותיעוד:

3.1. טבלת ריכוז מדד ההסתה והגזענות של אוהדי קבוצות הכדורגל מתעדכנת אחת למחזור ליגה שבועי. ציון משחק לאוהדי קבוצה נקבע על פי רמת אירועי האלימות והגזענות כפי שנצפו ותועדו על ידי המשקיף במגרש.

3.2. כל משקיף ממלא דו"ח התנהגות אוהדים ובו פירוט האירועים במהלך המשחק – הדיווחים מתייחסים למגמות ולא למקרים פרטניים למעט מקרים חריגים.

4. חישוב ציון משחק:

4.1. ציון משחק מורכב מתתי ציונים הנחלקים על פי תחום. לכל תת ציון ניתן משקל שונה בהתאם לחומרת העבירות שתועדו על ידי המשקיף מהכבד לקל: הנפת שלטים עם תוכן גזעני, חלוקת שירונים, קריאות קבוצתיות (על רקע אישי או קולקטיבי), קריאות הסתה של אוהדים, גילויי אלימות פיזית ומילולית.

4.2. תתי הציונים מחושבים על פי נוסחה המשקללת בתוכה את מאפייני העבירה שתועדו בדו"ח: סוג, היקף, משך, תדירות.

5. חישוב ציון שבועי (ציון טבלה):

5.1. הציון השבועי המפורסם הוא תוצאה של ממוצע בין הציון שניתן לקבוצה בגין התנהגות האוהדים במחזור הליגה הנוכחי לבין הציון המשוקלל של מחזור ליגה קודם – זאת על מנת שתהיה התייחסות לרמת ההסתה והגזענות של האוהדים הן בהווה והן בהיסטוריית המחזורים האחרונים.

5.2. על הציון השבועי ניתנים "בונוסים" ו"קנסות" (על התנהגות יוצאת דופן לטובה ולרעה בהתאמה). גובה הבונוס או הקנס הוא בהתאם לדרגת ההתנהגות יוצאת הדופן.

5.3. טבלת חישוב המדד מעדכנת את הציונים לכל מחזור באופן אוטומטי.